

Kazensko procesno pravo

Obseg ur: 120

Nosilca: IZR. PROF. DR. ZVONKO FIŠER, IZR. PROF. DR. KATJA G. ŠUGMAN

Vsebina

Prvi del: Uvod

1) Družbeni pomen in vloga kazenskega procesnega prava

- a) Kazenski postopek kot:
 - sredstvo boja zoper kriminaliteto
 - oblika družbenega reagiranja na storjeno kaznivo dejanje
- b) Razmerje med materialnim in procesnim kazenskim pravom:
 - ancilarna koncepcija kazenskega procesnega prava
 - avtonomna koncepcija kazenskega procesnega prava
- c) Naloge in namen kazenskega postopka:

- rešitev kazenske zadeve
 - arovanje pravic in svoboščin
 - drugo
- #### 2) Zgodovinski razvoj kazenskega postopka
- inkvizitorni postopek
 - akuzatorni postopek
 - mešani postopek
 - kratek pregled razvoja kazenskega postopka na območju Slovenije

3) Temeljna načela kazenskega procesnega prava

- pomen temeljnih načel
- načelo oficialnosti in legalitete pregona
- načelo iskanja materialne resnice in proste presoje dokazov
- načelo akuzatornosti
- načelo kontradiktornosti
- načelo neposrednosti
- načelo ustnosti
- načelo javnosti

Drugi del: Subjekti kazenskega postopka

1) Splošno o subjektih kazenskega postopka

- poglavitne procesne funkcije (pregon, obramba, sojenje)
- glavni in stranski subjekti kazenskega postopka

- stranke v kazenskem postopku

2) Sodišče

- kazensko sodišče kot poglavitni subjekt kazenskega postopka
- pristojnosti
- temeljna načela za organizacijo in delo sodišč (naravni sodnik, vezanost na ustavo in zakon, zbornost, udeležba laičnih sodnikov v kazenskem sodstvu, načelo dveh stopenj)
- izločanje sodnika

3) Upravičeni tožilec

a) Državni tožilec

- obtožni sistemi, posebej sistem javne obtožbe
- državni tožilec v kazenskem postopku: državni organ in stranka,
- organiziranost, naloge, načela njegovega dela

b) Zasebni tožilec

c) Oškodovanec

- oškodovanec kot udeleženec kazenskega postopka in njegov
- pravni položaj
- oškodovanec kot tožilec – korektiv javne obtožbe

4) Obdolženec

- obdolženec kot subjekt kazenskega postopka in stranka v postopku
- pravica do obrambe in še posebej do zagovornika
- privilegij zoper samoobtožbo
- pravica do sojenja v razumnem roku
- omejevalni ukrepi: osebni, posebej odvzem prostosti in pripor ter stvarni

5) Ostali udeleženci v kazenskem postopku

- organi odkrivanja
- organi za notranje zadeve kot najpomembnejši organ odkrivanja in njihova vloga v kazenskem postopku

Tretji del: Objekti kazenskega postopka

Objekti kazenskega postopka

- kazenska zadeva
- stroški kazenskega postopka
- premoženjskopravni zahtevih
- prejudicialna vprašanja

Četrti del: Procesna dejanja

1) Odločbe v kazenskem postopku in drugi poglavitni pisni akti

2) Ugotavljanje dejstev v kazenskem postopku

- a) Splošno o dokaznem pravu, dokazih in izvajanju dokazov
 - filozofija in psihologija dokazovanja
 - predmet dokazovanja
 - pojem dokaza
 - klasifikacija dokazov
 - poglavitni dokazni sistemi
- b) Osebni dokazi
 - obdolženčevo zaslišanje, njegova pravna narava in pomen
 - izpovedba priče
 - izvid in mnenje izvedenca
- c) Stvarni dokazi
 - listine
 - drugi stvarni dokazi
- d) Ogled in rekonstrukcija
- e) Hišna in osebna preiskava
- g) Indici
- h) Dokazne prepovedi, o ekskluziji nedovoljenih dokazov in o doktrini sadežev zastrupljenega drevesa

Peti del: Potek kazenskega postopka

1) Splošno o delitvi kazenskega postopka na stadije

2) Predkazenski postopek

- delo in naloge organov odkrivanja
- razlogi za sum
- osumljenec in njegov pravni položaj
- t. i. posebne operativne metode in sredstva
- delo in odločanje državnega tožilca v predkazenskem postopku
- razmerje med organi za notranje zadeve, državnim tožilcem in preiskovalnim sodnikom v predkazenskem postopku

3) Preiskava

- utemeljen sum
- preiskovalni sodnik (sodnik-preiskovalec ali sodnik-garant)
- razmerje med državnim tožilcem in preiskovalnim sodnikom
- potek in konec preiskave

4) Obtožba in kontrola obtožnega akta

5) Glavna obravnava

- pogoji za glavno obravnavo
- potek glavne obravnave

6) Odločanje o glavni stvari

- razmerje med obtožbo in sodbo
- vrste sodb

7) Pravna sredstva

- pritožba kot redno pravno sredstvo zoper sodbo in sklep
- izredna pravna sredstva (obnova kazenskega postopka, izredna omilitev kazni, zahteva za varstvo zakonitosti, drugo)
- ustavna pritožba

8) Skrajšani postopek

9) Postopek proti mladoletnikom

10) Temeljno o posebnih vrstah postopkov

11) Kazensko procesno pravo EU

- Evropski nalog za prijetje in predajo
- ideja Evropskega javnega tožilca
- "evropski model kazenskega postopka" – Corpus Juris
- ideja o medsebojnem priznavanju dokazov

Študijska literatura

Obvezna:

- Ustava RS (Ur. list RS, št. 33/91-I in nasl.);
- Zakon o kazenskem postopku (Ur. list RS, št. 63/94 in nasl.);
- Zakon o evropskem nalogu za prijetje in predajo (Ur. list, št. 37/2004);
- Evropska konvencija o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah;
- FIŠER, Z.: Zakon o kazenskem postopku z uvodnim komentarjem, Ur. list RS, Ljubljana, 2002;
- FIŠER, Z.: Nekateri ustavnopravni problemi predkazenskega postopka, IX. Dnevi javnega prava, IJU, 2003;
- HORVAT, Š.: Uvodna pojasnila k ZKP, Ur. list RS, Ljubljana, 1995;
- PENKO, B.: Uvodna pojasnila k ZKP, Ur. list RS, Ljubljana, 1998;
- ŠUGMAN, K.: Evropski nalog za prijetje in predajo, Pravna praksa, št.

14/2004;

- ŠUGMAN, K.: Režim pridobivanja izjav od domevnega storilca kaznivega dejanja, ZZR, 2006;
- ZUPANČIČ, B. M.: Kazensko procesno pravo. Odločbe in razprave. ČZ Ur. list RS, Ljubljana, 1991 (izbrani teksti);
- ZUPANČIČ, B. M.: Ustavno kazensko procesno pravo, Pasadena, Ljubljana, 2000 (izbrana poglavja);
- Odločbe VS RS, US RS in ESČP, ki se nanašajo na obravnavana vprašanja.

Priporočena:

- BAYER, V.: Kazнено procesno pravo - odabrana poglavlja. Knjiga I.;
- Uvod u teoriju kaznenog procesnog prava. Priredil D. Krapac, MUP R Hrvatske, Zagreb, 1995;
- BOŠNJAK, M. (ur.): Potek kazenskih postopkov v Sloveniji, GV Revije, Ljubljana, 2005;
- DEŽMAN, Z., ERBEŽNIK, A.: Kazensko procesno pravo republike Slovenije, GV, Ljubljana, 2003;
- FIŠER, Z.: Pogojna odložitve kazenskega pregona (162. člen ZKP), Pravniki, 1997;
- FIŠER, Z.: Pripor v noveli ZKP/1998, Pravna praksa, št. 14/99;
- HORVAT, Š.: Zakon o kazenskem postopku s komentarjem, GV, Ljubljana, 2004;
- KLEMENČIČ G.: Svoboda ali varnost - zgrešena dilema, MNZ, Ljubljana, 2002;
- ŠUGMAN G., K.: Dokazne prepovedi v kazenskem postopku, Bonex, Ljubljana, 2000;
- ŠUGMAN, K.: Kazensko pravo Evropske Unije, Pravna praksa, št. 25/2005;
- ŠUGMAN G., K. (ur.): Izhodišča za modernizacijo kazenskega postopka v Republiki Sloveniji, Inštitut za kriminologijo, Raziskava št. 135, Ljubljana, 2003;
- ŠUGMAN G., K.: Kam se razvija kazensko procesno pravo v zadnjem desetletju? IX. Dnevi javnega prava, IJU 2003, str. 423-431.

Literatura sporočena na predavanjih in vajah